

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy óra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilježjeva (Zapolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 28
Kiadóhivatali telefonszáma 34
MEGJELENIK MINDENNAP, HETFO ÉS
ÖNNEPEK UTANI NAPOK KIVETELÉVEL.

Veliki Beeskerek, 1922.

Ll. évfolyam, 97. szám.

Vasárnap, április 30.

A minisztertanács.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, apr. 27.

Ma délelőtt a szkupstina miniszteri szobájában Trifkovity Márk törvényelőkészítő miniszter, Pribisevity közoktatásügyi, Markovity igazságügyminiszter, Polity dr. zagrebi egyetemi tanár, Terzin képviselő, Antity külügyminiszteri államtitkár és Csolak Antity ezredes, a szerb-magyar határmegállapító bizottság delegátusa értekezletet tartott. Csolak Antity referált a határmegállapító bizottság munkájáról. Este minisztertanács volt, melyen Csolak referációját és a határmegállapító bizottság javaslatát tárgyalták. másfélórás tanácskozás után elnapolták az ülést anélkül, hogy pozitív határozatot hoztak volna.

A forgalmi bizottság ülése Genuában.

— A „Torontái” tudósítójának távirata.

Genua, apr. 28.

A magyar delegációt felszólították, hogy kereskedelmi és politikai javaslatait előszóval is megokolja. A politikai albizottság ülésén ezért megjelentek Seitkovszky és Valko államtitkárok és Böszörményi László miniszteri titkár. Seitkovszky ez alkalommal azon nézetének adott kifejezést, hogy mellőzni kellene azt az impraktikus eljárást, hogy a bizottságnak, illetve a kormányoknak bizonyos határozatokat ajánlanak elfogadásra. Sokkal tanácsosabb volna kötelező kollektív szerződéseket kötni. Schuller osztrák delegátus Ausztria részéről nem terjesztett elő külön javaslatot, azonban pártolja a liberális szellemtől áthatott magyar küldöttségnek a forgalmi kérdésekben tett javaslatait.

Csendélet a Krimben. Litkens közoktatásügyi népbiztoshelyettes üdülés céljából a krimi Jaltában tartózkodott. A népbiztos március hetedikén sétalovaglásra ment az erdőbe, ahol banditák meggyilkolták és kifosztották.

Becskerek a beogradi kerülethez tartozik.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, apr. 29.

Az állam kerületi felosztásának régen vajdud ügye végre, ha ránk nézve nem is a legkedvezőbb formában, elintézését nyert. Az ügy a parlamentben bizonyára még nagy vihart fog támasztani, mert az tagadhatatlan, hogy közigazgatásilag tartóhatatlan lesz a Bácság és a Bácska illetén elosztása.

Ma reggel, 29-én hozta nyilvánosságra a kormány a várva várt rendeletet.

A Torontái tudósítója ma reggel 9 órakor szerezte meg a rendelet szövegét és azonnal közölte velünk. Az ukáz lényegében a következőket tartalmazza:

Beograd, apr. 29.

Az állam területi felosztásáról szóló ukáz a Sluzbene Novine apr. 28-ikáról keltezett számában jelent meg, amelyet azonban csak ma reggel hoztak nyilvánosságra.

A minisztertanács irta alá öfelsége Aleksander király nevében az ukázt, az alkotmány 135. szakasza alapján, a törvényelőkészítő és törvényegységesítő miniszter javaslatára.

Az első szakasz szerint az SHS állam területileg 33 kerületre oszlik és pedig:

1. Ljubljana kerület, Ljubljana székhellyel. 2. Maribori kerület, Maribor székhellyel. 3. Tengermel-leki kerület, Karlovac székhellyel. 4. Zagrebi kerület, Zagreb székhellyel. 5. Osijek kerület, Osijek székhellyel. 6. Srijemi kerület, Vukovár székhellyel.

7. Bácskai kerület, Novisad székhellyel, ezen kerületet alkotja Baranyamegye és Bácsmegeye a következő városokkal: Novisad, Sombor és Subotica, a staribecseji, zsabljai és titeli járások Starakanjizsa, Senta és Staribecsej kivételével.

8. Beogradi kerület, Beograd székhellyel. Ezen kerülethez tartozik Beograd városa, továbbá a beogradi körből a szávamelléki és vrasevi járás, a Bánáthól pedig a pancsevoi járás Pancsevo várossal, kovacicai járás, a velekiyecskerekéi járás Veliki Beeskerek várossal, a turszkibecseji, esenei, zsomboljai, turszkakanjizsai és velikakindai járások, ez utóbbi Velika Kikinda várossal, Bácsmegeyéből a sentai, staribecseji, zsabljai és titeli járások, Kács és Opazova községek, valamint Starakanjizsa, Senta és Staribecsej városok.

9. Dunamelléki kerület Szmederevo székhellyel. Ezen kerületet alkotják a smederevoi kör, a beogradi körből a kosmajai, kolubari és grosani járások, a Bánáthól pedig a kovini, belackvai, vrsaci, alibunari, ziesifalvai és itebjei járások.

10. Podlini kerület, Sabac székhellyel. 11. Valjevoi kerület, Valjevo székhellyel. 12. Sumadijai kerület, Kragujevac székhellyel. 13. Moravai kerület, Csuprija székhellyel. 14. Pozsarevaci kerület, Pozsarevac székhellyel. 15. Timóki kerület, Zajecsar székhellyel. 16. Nisi kerület, Nis székhellyel. 17. Vrányi kerület, Vrány székhellyel. 18. Koszovói kerület, Pristina székhellyel. 19. Skopljei kerület, Skoplje székhellyel. 20. Bregalnici kerület, Stip székhellyel. 21. Bitolji kerület, Bitolj székhellyel. 22. Raskai kerület, Csaesar székhellyel. 23. Uziesi kerület, Uziese székhellyel. 24. Krusevaci kerület, Krusevac székhellyel. 25. Zeeskai kerület, Cetinje székhellyel. 26. Spliti kerület, Split székhellyel. 27. Dubrovnik kerület, Dubrovnik székhellyel. 28. Tuzlai kerület, Tuzla székhellyel. 29. Serajevói kerület, Serajevo székhellyel. 30. Mostari kerület, Mostar székhellyel. 31. Travnik kerület, Travnik székhellyel. 32. Vrbsai kerület,

Banjaluka székhellyel. 33. Bihaesi kerület, Bihaes székhellyel.

A 2. szakasz arról szól, hogy két vagy több kisebb kerület egyesülhet egy nagyobb kerületté. A végleges döntés ebben a kérdésben a kerületi szkupstinák hatáskörébe tartozik, azonban az ily ket-tős kerület lakosságának száma nem lehet több 800.000-nél.

3. szakasz. A kerületek lakosságának megállapításánál az 1921. december 31-iki összeírásokat kell alapul venni.

A 4-ik szakasz arról intézkedik, hogy egyes községek, illetve járások ezen rendelet életbelépte után számított 5 éven belül mostani kerületeikből kiválhatnak és egy más kerületbe olvadhatnak, ha ezt önkormányzati testületük, a kerületi szkupstina a belügyminiszter és a minisztertanács jóváhagyásával mondja ki. Öt év után ily változások már csak törvényvel eszközölhetők.

Az 5-ik szakasz a boszniai és hercegovinai kerületek egybeolvadásáról intézkedik.

A 6-ik szakasz szerint a körökre, megyékre, járásokra való mostani felosztás megmarad, amennyiben azok a kerületi felosztással meg nem változtattak. Oly esetekben, ahol a kerületi felosztással egy kör (megye), járás (kotar), vagy község több kerület között oszlott fel, felhatalmaztatik a belügyminiszter, hogy a minisztertanács jóváhagyásával megállapítsa azon járásoknak, községeknek és falvaknak székhelyeit, amelyeknek eddigi székhelyei kívül esnek azon kerület, kör, illetve járás határain, amelyekhez most beosztattak.

A 7-ik szakasz a ljubljana és maribori kerületeket részletezi.

A 8-ik szakasz szerint Beograd és Zagreb városok az illető kerület főispánjainak lesznek alárendelve azal, hogy Beograd város vezetősége továbbra is a belügyminiszterium közvetlen felügyelete alatt maradjon.

A 9-ik szakasz a rendelet életbelépéséről intézkedik és kimondja, hogy a rendelet a király aláírása után lép érvénybe, kötelező ereje pedig a Sluzbene Novine-ban való megjelenése napján kezdődik.

A rendeletet a kormány valamennyi tagja aláírta.

Beograd, apr. 29.

Az összes politikai körökben élesen kommentálják a területi felosztásról szóló ukázt. Tudósítónknak alkalma volt a tegnapi esti és a mai koradélelőtti órákban több vezető politikussal beszélni ebben a kérdésben és ezek alapján közli velünk, hogy egyes képviselők véleménye szerint a szkupstinában ezen területi felosztáson lényeges változások fognak történni.

TÖZSDE

Április 28.

Beograd. Valuta: Osztrák korona 105.

Devizák: London 305, Páris 640, Milano 370, Newyork 6850, Budapest 970, Prága 13990, Bukarest 5460, Berlin 25575, Wien 096.

Zürich. (Zárlat) Berlin 181, Newyork 514, London 2275, Páris 4722, Milano 2722, Prága 995, Budapest

66, Zagreb 180, Varsó 13, Wien 6 és háromnegyed, Bélyegzett 6 és bétynolcad.

Budapest. (Zárlat) Napoleon 2995, Dollár 768, Frank 7075, Lengyel márka 20, Lira 4050, Márka 285, Osztrák korona 10 és fél, Rubel 52 és fél, Lei 560, Szokol 1500, Dinár 10, Svájci frank 14950.

Devizák: London 3435, Newyork 773, Berlin 278, Milano 4125, Páris 2125, Prága 1510, Zürich 15075, Wien 10 és egynegyed, Zagreb 255.

A mai nemzetgyűlés.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, ápr. 28.

A mai nemzetgyűlést délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg dr. Ribár házelnök. Az indemnítási vitában Ivanity Momcsiló radikális képviselő vett részt hosszabb beszéddel. Mialatt érveit felsorolta, a képviselők nagyrésze elhagyta a szkupstina termét. Ivanity beszédjére Setyerov Szlavko, az indemnítási törvény előadója válaszolt, majd a Ház elnöke elrendelte a névszerinti szavazást, melynek eredményeként a szkupstina az indemnítási törvényt részleteiben és általánosságban szótöbbséggel elfogadta.

Krasszin lesz a berlini orosz nagykövet.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, ápr. 28.

Wiedenfeld moszkvai német követ és Karachan Csicserin helyettese megállapodásra jutottak, hogy a diplomáciai viszonyt Németország és Oroszország között azonnal fölveszik. A berlini orosz nagykövetség vezetőjéül Krasszin van kiszemelve.

A kereskedők grémiumának ülése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 28.

A beeskereki kereskedők és iparosok grémiumának igazgatósága tegnap délután ülést tartott, melyen néhány nagy jelentőségű ügyben hozott határozatot.

A grémium igazgatósága ugyanis elhatározta, hogy a munka és az adminisztráció megkönnyítése és egyszerűsítése, valamint hathatósabb működés kifejthetése okából szekciókba (osztályokba) ossza be a grémiumot. A tervezet szerint a grémiumnak hét szekciója volna, mindegyik szekció élén választott elnök áll. Mindegyik ipari és kereskedelmi szakcsoportnak külön osztályt állítanak fel, így önálló szekcióba tömörülnek a nagyiparosok, pénzügyintézetek, fűszerkereskedők stb. Az igazgatóság határozata minden esetben praktikus s keresztülvitele esetén nagyban hozzájárul a grémium fejlesztéséhez. A szekció rendszerre különösen azért van szükség, hogy például egy szakma érdekének megvédése miatt ne kelljen az egész grémiumot összehívni, másrészt meg a szakvéleményadás is gyorsabban tárgyalható.

A grémium igazgatósága ezután tudomásul vette a fővámgazgatóságnak új rendeletét, mely aképpen szabályozza a vámfekbért, hogy a vámtisztviselő hibájából késedelemmel elvámolt áru után fekbért nem kell fizetni.

Május elsejét illetőleg úgy határozott az igazgatóság, hogy mivel a belügyminiszter külön nem intézkedik az üzletek zárvatartásáról, déli tizenkét óráig nyitva lesznek a kereskedések, délután azonban teljes munkaszünetet adnak az alkalmazottaknak és az üzletek is zárva maradnak.

Nem ismerik el a szovjetet.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Genua, ápr. 28.

Az első politikai bizottság ma, pénteken délelőtt ült össze. Ezen az ülésen adták át az oroszoknak az entente ama memorandumát, amely az orosz ellenjavaslatokra válaszol.

A memorandum egyik része visszautasítja az oroszok követeléseit, a másik része bejelenti,

hogy az entente beleegyezik az oroszoknak nyújtandó, egyelőre meghatározatlan összegű kölcsönbe. Nyomatékosan kijelentik azonban, hogy a kölcsönt nem a moszkvai kormánynak, hanem az orosz szakszervezeteknek adják. A memorandumnak nincs ultimátum jellege.

Nincs szebb az őszinteségnél.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, ápr. 28.

Az Echo Nationale egy titkos memorandumot közöl, amelyet Rathenau a német kancellárhoz in-

Rathenau londoni tárgyalásának eredményéről tesz jelentést. Anglia ezek szerint kijelentette, hogy lemondana a jóvátételi összegről, ha Németország az angol piacon vásárolna és így közvetett uton megszűnne az angol munkanélküliség.

A jóvátételi bizottságnak Németországhoz intézett ismeretes követeléseit után Rathenau Londonban új fizetési megállapodásokat kötött.

A fizetési kötelezettségeket csökkentették. A jóvátételi fizetésekbe beszámítják a szállási költsége-

tézett január 20-ikán. A lap jelzése szerint az okirat valódisága minden kétségen felül áll. A titkos memorandum szerint

ket. A természetben teljesített szolgáltatásokat az eddigiekhez jóval kedvezőbben számítják be.

Ezekhez a pontokhoz Briand francia miniszterelnök annakidején hozzájárult. Briand tehát hazudott, amikor a szenátus külügyi bizottságában Poincaré kérdésére kijelentette, hogy Németország fizetési kötelezettségeinek csökkentéséhez nem járult hozzá a maga részéről.

A memorandumban Rathenau hangoztatja, hogy Lloyd Georgeval nem Cannesben tárgyalt először, mint ahogy azt a franciák eddig tudták.

Az Echo Nationale Clemenceauhoz közelálló sajtóorgánium. A párisi német követség erőlesen cáfolja a lap leleplezéseit.

Felborul a francia-angol szövetség!

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Genua, ápr. 28.

Csicserin angol újságíróknak kijelentette, hogy a szovjet a nacionalizálás elvéből nem enged és inkább teljesen visszavonul, semhogy ez irányban alkudozásokba bocsátkozzék.

Genua, ápr. 28.

Poincaré hír szerint úgy nyilatkozott, hogy nem megy Genuába, minthogy az ottani megbeszéléseket feleslegesnek tartja. Poincarénak az a változatlan fölfogása, hogy a jóvátételi kérdések a genuai tárgyalásokból teljesen kizártnak tekintendők.

Wien, ápr. 28.

A Giornale de Italia megállapítja, hogy egész Angliában sohasem uralkodott még olyan ingerültség Franciaországgal szemben mint most.

Ha a legrövidebb időn belül nem sikerül a francia-angol nézeteltérést megszüntetni, úgy a szövetség mihamarabbi teljes felborulásával kell számolni.

London, ápr. 28.

(Reuter táv. ügyn.) Jól informált londoni körök valószínűnek tartják, hogy a legfelsőbb tanács a jövő hét vége felé Genuában össze fog ülni. A kezdeményező lépést valószínűleg az olasz kormány fogja megtenni és ő küldi szét a meghívókat.

Páris, ápr. 28.

(Havas táv. ügyn.) A kormány hivatalosan megcáfolja a hírt, mintha a francia külügyminisztérium két hónap óta tudott volna a német-orosz szerződésről.

Páris, ápr. 28.

A lapok jelentése szerint:

A jóvátételi bizottság véleménye szerint a német-orosz szerződés nem ütközik a versaillesi szerződés 260-ik szakaszába, mert ennek Németország nagyrészt eleget tett.

Genua, ápr. 28.

(Reuter táv. ügyn.) A szövetségeseknek az oroszokkal hivatalos megbeszélésein nem sikerült lényeges közeledés. Rakovszky nem tájékozott az álláspontjától, amit a szövetségesek pedig nem fogadhattak el. A helyzet igen komoly.

Páris, ápr. 28.

A Havas-ügynökség értesülése szerint, a párisi minisztertanács határozata értelmében felszólítják a francia delegációt, hogy a cannesi szerződés feltételeihez, a memorandumban megállapított alapvonalaihoz tartsa magát. A francia kormány ebben a kérdésben hajthatatlan.

Páris, ápr. 28.

A francia minisztertanács tegnapi ülése után Poincaré újságíróknak kijelentette, hogy bár elvben semmi kifogása nincs a leteggyverési konferencia egybehívása ellen, azonban meg kellene várni, hogy Németország milyen magatartást tanúsít a jóvátételi tartozások május havi részleteinek megfizetését illetően.

HIREK**Május 1.**

Eljött most is, mint minden évben. Virágokkal, új vágyakkal az ébredés, a tavasz hivatalos dátuma. A május elseje szimbolizálja a forrongást, az evolúciót. A munkásság éppen ezért szimbolikus ünnepevé tette május elsejét.

Virágba borul minden faág. A természet legmagasztosabb ünnepét üli: a virágzás szent ünnepét. A régi idők emberei — amikor minden a templomból indult ki és a templomhoz tért meg — a májust, a legpoetikusabb idejét az évnak, az anyaság tiszteletének a legkiválóbb asszonynak, Máriának szentelték. A legkiválóbb asszonynak, aki minden idők legkiválóbb filozófusát az új idők szent hirdetőjét szülte. Végtelen bájos megnyilatkozása ez a kultusz az áhitattal teljes szeretetnek. A szeretet a föld minden zugából Mária asszonya az anya elé szórja május virágait. És ragyogó mécsék között illatos virághalomban mosolyog minden idők legboldogabb asszonya, aki a szeretetet szülte a földnek.

Május elseje legyen a mindent átfogó hatalmas szeretetnek a napja. Az ifjuságé, az életkedvvé. Felejtésük el ezen a napon az élet sok szürkeségét és örüljünk az ébredésnek, az új vágyaknak és bizva higgyünk benne, hogy jön egy jobb, boldogabb idő...

Lapunk legközelebbi száma a május elsejei munkásünnep miatt kedden, a rendes időben jelenik meg.

Esküvő. Kolos Fülöp és Friedrich Aranka Zagrebban házasságot kötöttek.

A vasutasok sztrájkra készülnek. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszterhez több oldalról jelentés érkezett, hogy a vasutasok sztrájkra készülnek. A sztrájk kiinduló pontja hír szerint Zagreb és Ljubljana.

Házasság. Nagy Rózsika és Pelcel Kálmán ma, április hó 30-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Halálozás. Mint öszinte részvétellel értesülünk. Kindl Petkovics Katica, Kindl Ferenc villamosműszaki kereskedő neje, folyó hó 28-án hajnalban rövid betegség után meghalt. Temetése szombat d. e. 10 órakor ment végbe a Nemanjina ul. 5. sz. gyászházából.

Népiünnepély Eleméren. Vasárnap délután és este sikerült népiünnepélyt tartottak a szomszédos Elemér községben, az oroszországi akció céljaira. Délután a gyermekközönségnek meséket mondott Farkas Gejza, este pedig Farkas Gejza „Husveti Legendá” című novelláját olvasták fel. Tangel postamester humoros felolvasása után reggelig tartó tánc következett. A népiünnepély igen szép anyagi sikert is eredményezett, amennyiben jelentékeny összeggel gyarapította a gyűjtést.

Képkiallítás. Holnap, vasárnap, a Kaszinó helyiségeiben képkiallítás nyílik meg, amelynek anyagában a legkiválóbb festőművészek művészi reprodukciói szerepelnek. A gazdag képanyag körülbelül 2000 darabot számlál és tekintve az aránylag olcsó árakat, kitűnő alkalom, hogy a közönség igazán művészi reprodukciókhoz jusson. A kiállítás hétfőn is nyitva marad, mindkét napon d. e. 8 órától este 10 óráig.

Külgiversenyyel egybekötött halpaprikás-estély május hó 1-én d. u. 3 órai kezdettel fog megtartani a Rosz féle „Kotarka”-vendéglőben. I-ső díj 300 korona, II-ik díj 1 üveg pezsgő, III-ik díj 100 korona. Nevezési díj 8 korona 3 dobásra s minden további 3 dobás 4 korona. A verseny után 8 órai kezdettel halpaprikás vacsora lesz. A zenét a közkedvelt Rácz Péter zenekara szolgáltatja.

A sajtó visszatejődése. Berlinből jelentik: A múlt hónap sajtóviszonyait feltüntető újságlajstromból kitűnik, hogy márciusban a papírság következtében Németországban százhétvenhét napilap és folyóirat volt kénytelen megjelenését beszüntetni.

Neszmélyi Izsó jutalomjátéka. Neszmélyi Izsó, a Jardin-bar karmestere április 29-én, szombat este 37 éves működése alkalmával jutalom-estélyt rendez. Az estélyen önálló zeneszámokkal szerepelnek Láng Imre, Rada Sándor és Virág László.

Szanatórium Beeskerekben. Modernül berendezve mindennemű betegek számára. Aszeptikus operációs helyiség stb. Tulajdonos: Dr. Heinemann, a megyei kórház szemosztályának főorvosa. Telefon 112.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. Telefonszám 329.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELE
AZ ÖSSZES BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK
RÉSZERE BIZOMÁNYI KÉPVISELETEK
KÖNYV ÉS LAPKIADÓ VÁLLALAT.
SCHMOLKA
HIRLAPTERJESZTŐ ÉS HIRDETŐ VÁLLALAT.
NOVI-SAD, PUTOSKA, ULICA 24. TEL. 2-76

Julius elsején lesz a sorozás.

Az ideiglenesen alkalmatlanokat újra sorozzák.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 28.

A napokban érkezett meg a beeskereki katonai ügyosztályhoz az ezidei sorozásokra vonatkozó végleges utasítás, mely pontosan felsorolja a helybeli és vidéki sorozások dátumát, az állítási bizottságok összeállításának idejét és szabályozza a sorozások előtt megteendő összeírásokat.

Az utasításnak megfelelőleg már meg is történtek a szükséges lépések. A katonai ügyosztályon már egybe vannak állítva a hadkötelesek, legutóbb megtrótt a revideálás is és az ismeretlenek lajstromra vezetése, kiirták már a sorozási ivateket is és végül bevezették a legfiatalabb korosztályt az állítási könyvbe. Vannak még ugyan kitöltetlen rovatok, ezek azonban csak azért állanak üresen, mert az illetők a jelentkezések alkalmával nem tudták felmutatni a kellő okmányokat, vagy pedig oly kérdést tartalmaz, melynek a sorsa csak a sorozáskor fog eldőlni.

A sorozások Beeskerek városa és a beeskereki járás részére július hó 1-én, 2-án és 3-án lesznek, a városháza épületében, a volt esküdtszéki teremben. Az állítási bizottság reggel hét órától 12-ig és délután 3-6 óráig végzi munkáját. A három napon át nemesak az 1902-

ben született hadköteleseket, szlávokat és nemszlávokat egyaránt sorozzák, hanem az 1898, 1899, 1900 és 1901. korosztálybeliek közül mindazokat, akiket az előző sorozásokon ideiglenesen alkalmatlanoknak találtak.

Egy régebben kiadott alispáni rendelet részletesen ismerteti azokat az okmányokat, amelyeket a sorozás alkalmával ajánlatos elvinni.

A rendelet szerint az ujonge szeressen be egy igazoló írást arról, hogy mikor nősült ő, vagy valamilyen idősebb családtag, vagy arról, hogy mikor vált meg a családtól és mióta él külön háztartásban.

Vigye magával a saját és az idősebb családtagok (bátyjainak, atyjának) adókönyvecskéit és bizonyítványt, vagy ennek hiányában három tanu által aláírt írást, az idősebb családtagok katonai szolgálati idejéről. Végül a munkára alkalmatlan, keresetképtelen családtagokat hozzák a sorozás alkalmával a bizottság elé.

Mind ezen írásoknak beszerzése igen ajánlatos, mert ezeknek alapján redukálhatják is a katonai szolgálattal idejét.

A „Torontál” munkatársa érdeklődött a bevonulás ideje után is, erre vonatkozólag azonban még nem érkezett utasítás.

„Kadima” hangverseny. Május 4-én (csütörtökön) este fél 9 órai kezdettel rendezi a Kadima J. K., Jakabffy Margit, Kolos Janka, Edelmann Eteleka művésznők közreműködésével hangversenyét a Kaszinóban. Műsor: 1. Rubinstein: Szonata op. 13. Moderato, Adagio non troppo. Moderato con moto, hegedűn Kolos Janka, zongorán kiséri Edelman Eteleka. 2. a) Schubert: Menuett op. 78. b) Schumann: Spanische Romanze, c) Schubert-Liszt: Schakespeare Ständchen, zongorán Jakabffy Margit. 3. a) Chopin: Nocturne op. 9. No. 2. b) Mendelssohn: Frühlingslied Kolos-Edelman. 4. Hubay: Csárdásjelenet op. 34. No. 6. Kolos-Edelman. 5. Chopin: Ballada III. As dur, Jakabffy. 6. Wieniawski: Legenda, Kolos-Edelman. 7. Delibs-Dohnányi „Vaila” Walzer. Jegyek előre válthatók Mangold Lipótnál.

Modern tánciskola-megnyitás. Van szerencsém a n. é. táncoktató ifjúság tudomására hozni, hogy folyó évi május hó 2-ikától (kedd) kezdve a nagyhid előtt lévő Beograd-kávélház udvari tánctermében egy öt hétig tartó tanterfolyamot nyitok, amelyen tanításra kerülnek az összes nemzeti-, szalon- és társastáncokon kívül a legújabb parkett-táncok, u. m.: Schimny, Desliné Boston stb. — Tanítási csoportok: Diákoknak délután 5-7-ig, felnőtteknek este 8-10 óráig. A tanterfolyamra beiratkozni szándékozók kéretnek ezt mielőbb megtenni és az első tanítási napon a tánc-

remben megjelenni, nehogy későbbi jelentkezés által hiányos oktatásban részesüljenek. A tandíj az öthetes kurzusra: Kezdők részére 50 dinár, haladóknak 40 dinár. Tánc-különórák a táncteremben és magánlakásokban bármely időben. Szives pártfogást kér: Mrkšić Kariton, táncitanító.

Egyházi zene. Vasárnap, e hó 30-án d. e. 10 órakor a helybeli róm. kath. plébánia-templomban a nagy-mise alatt az egyházi énekkar Güttler miséjét fogja előadni, Offertoriumra Lipp: „Au die Gottesmutter”. — Hétfőn, május hó 1-én este 6 órakor a májusi ájtatosság-nál szentbeszéd előtt: „Salve Regina” Kainerstorfer-től 6 szólamu vegyeskar, szentbeszéd után: Intermezzo sinfonico, „Cavalleira zasticana”-ból Masagni-tól, éneklő Fühl Nándorné urnó, „Lytania” Bill-től, „Regina coeli” Schöpf-től és „Tantumergo” Güttler-től zenekarkísérettel, előadja az egyházi énekkar.

Atutalásokat és csekk kiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a **Nagybeeskereki Takarékpénztár,** Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon 16. szám.

Székrekedés. Kraft-Ebing, bécsi professzor, az idegyógyítás hírneves kutatója, megállapította, hogy a „FERENCZ JÓZSEF” keserűvíz gyorsan és kellemesen hat.

HÁZIKINCS mindenki számára Feller patikus jó illatu „Elsa-Fluid”-ja, a legjobb szer a tagok és a hát bedörzsölésére, mint kozmetikum a fogak, foghús, száj, fejbőr ápolására. Erősebb és jobb, mint a sósborszesz. 3 duplaüveget vagy 1 speciális üveget csomagolás és portóval együtt 72 K-ért küld: FELLER V. JENŐ Stubička Donja, Central 202. sz. (Hrvatska).

Május elsejének megünneplése.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 28.

Május elsejét az idén is ünnepélyes keretek között tartja meg a beeskereki munkásság. Két éven át elfiltoiták az ünnepeket, az idén azonban, mint a „Torontál” is közölte, a belügyminiszter megengedte az általános munkaszünetet s csupán az utcai tüntetések engedélyezését tagadta meg.

Az ez évi május elseje programját nagy gondal állította össze a helybeli munkásszaktanács. Falragaszokon felhívta a munkásokat és munkásnőket, hogy általános munkaszünettel ünnepeljék meg az alkotás és építés eme tradíciós ünnepét s vegyenek részt minél nagyobb számban a szaktanács által rendezendő ünnepeken. Az ünnepeket délelőtt fél tíz órakor nyitják meg a Kaszinó kertjében, ahol is felolvasásokat és beszédeket tartanak május elsejének történelmi nevezetességéről. Délután a Kaszinó kertjében és összes helyiségeiben színelőadást, kabarét rendeznek, este pedig táncmulatság lesz a Kaszinó termében.

40 000 nyeremény, összesen
14,820 000 dinár értékben!

Főnyeremény:

1,000 000 dinár!

Próbálja meg szerencséjét

és vegyen sorsjegyet, vagy ha van, ne felejtse el f. é. április hó 29-ig megújítani az

Ipar és Kereskedelmi Banknál Vel. Bečkerek, Alexandrova (Fő) u

Minden második sorsjegy nyer! : A nyeremények levonás nélkül fizettetnek ki.

1/1 sorsjegy ára oszt.: Ként D 48
1/2 " " " " 24
1/4 " " " " 12
1/8 " " " " 6

Huzás 1922 május 4-24-ig

Fehér hét! 4000

pár elsőrendű fehér vászon női- és gyermekcipő, továbbá férfi- és gyermekszandálok megérkeztek

LIPTAY DEZSŐ
FIÓKZLETÉBE ::
FŐZLET MELLETT,
VELIKI BECSKEREK.
707

Csak finom nűanszok — de semmi lényeg!

A „Toronto” tudósítójának távirata.

Páris, ápr. 28.

A „Petit Parisien” jelenti, hogy Lloyd George Barthonval és Benesseli megbeszélése után késznek nyilatkozott az európai békeegyezményről szóló tervét módosítani. Az új megállapodás szerint ez az egyezmény nem a lefegyverzés előkészítéséről, hanem a fegyverkezés korlátozásáról fog szólni.

Sport

A bányai bajnokságok vasárnap folytatódnak s ezuttal egyik döntő fontosságú mérkőzés kerül eldöntésre Kikindán a KAC és ZsSE között. A hazai pálya előnye, de a KAC-nak a tavaszi szezonban mutatott állandó formája ugyan határozottan a KAC győzelmét teszi valószínűvé, bár a ZsSE éppenséggel nem az a csapat, amelynek legyőztetését biztosra lehet venni, mindazonáltal a KAC két-három goalarányú győzelme valószínű. A győztes csapat határozott vezetéshez kerül a bajnokságban. A másik bajnoki mérkőzést Zsombolján játszik a ZsTK és az Obility között. Összesen biztos fölényrel az akkor jó formában lévő Obility győzött, de azóta csapata ugyancsak meggyengült s ugyancsak össze kell magát szednie, ha győztesen óhajt Zsomboljáról visszatérni, különösen esatársora az, melynek játéka eredménytelenné teszi az egyesület játékát s az idegen pálya sem nagyon van nyére a csapatnak. Ellenfele a ZsTK az utóbbi időben hanyatló formát mutat, egymás után három vereség érte s így most mindent el fog követni, hogy az utolsó helyről elkerüljön. Eldöntetlen eredmény a legvalószínűbb.

Beeskereken a Viktóriának az Olimpia lett volna bajnoki ellenfele, ám a verseciek visszaléptek a bajnoki küzdelmekről s így a szabaddá vált napot a helybeli Vasutasok ujonnan alakult csapatával való játékra használja fel az egyesület. A Vasutasoknak ez lesz bemutatkozásuk s így szép és lelkes játékot várunk, bár az előrehaladott formában lévő Viktóriának biztosan kell nyernie a mérkőzést, ha jövő vasárnap a siker reményében akarja felvenni a küzdelmet a KAC-eal.

Előzőleg, ami itt már egész szokatlan, a második csapatok játszanak. A mérkőzés előtt, valamint félidőkben a kitűnő vasutaszenekar hangversenyez. A Kadima csapata Deheljácsára rándul training-mérkőzésre.

Sarokház

a város legforgalmasabb helyén (hetipiac) eladó. Üzlethelyiségek Cm a „Toronál” kiadóhivatalában. 702

Halló! Halló!
Az egész város és környéke epedve várja az „Elite”-kertnek megnyitását.

Sem fáradságot, sem költséget nem kímélve, sikerült elérni, hogy május hó 6-án

az ünnepélyes megnyitást megtarthassam, mely délelőtt 10 órakor veszi kezdetét.

Díjtekvés és „Schnapsli”-versenyt rendez a helybeli „Budlibicska Asztaltársaság”. • Az egész ünnepély alatt a helybeli tűzoltózenekar fog hangversenyezni. • Az egész jövedelem a szegény gyermekek felruházási alapra fordítatik. • Kitűnő konyha és bor, pontos kiszolgálás, miről mindenki személyesen meggyőződést nyerhet. • Tanc reggelig. • Belépődíj nincs. • Aki egyszer eljött, az mindig ide jön. • Szíves pártfogást kér

Kirtyanszki Szvelozar,

kávés és vendégfős, az „Elite”-kert tulajdonosa. 713

Katalinfalva község előljáróságától

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság ezen nel közhírré teszi, hogy a község mint erkölcsi testület tulajdonát képező nagyvendéglő 928 öi telekkel együtt, 727 öi szántó, továbbá kb. 455 öi, 300 öi és 727 öi belsőség, hazhelyeknek, Torontál és Temesvármegye törvényhatósági bizottságának 3369—1922. sz. határozatával jóváhagyott 54—1921. kgy. sz. községi képviselőtestületi határozat értelmében f. évi május hó 14-én délelőtt 8 órakor Katalinfalva község-házánál tartandó nyilvános árverésen örökáron eladatik.

Árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatti megtekinthetők.

Katalinfalva, 1922 április 23.

Katalinfalva község előljárósága.

Dr. R. KLISIC

sebészeti és nőgyógyászati magánszanatóriuma

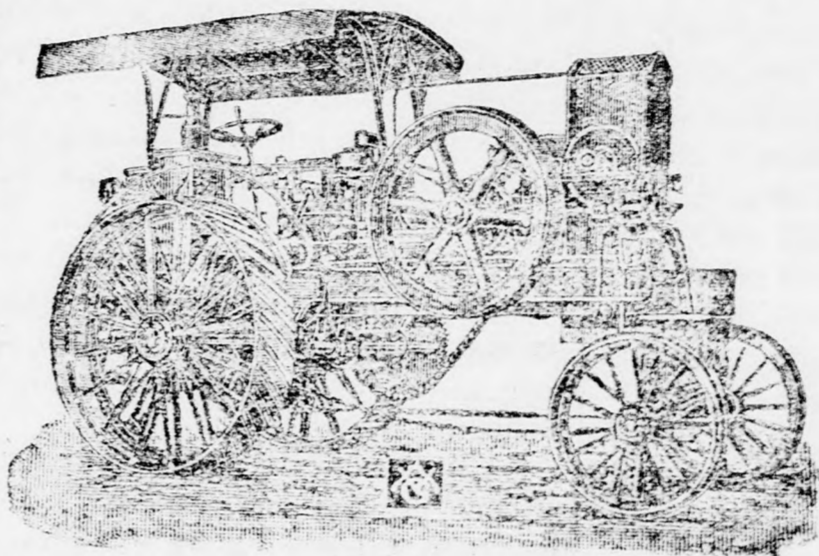
Vrsac, Trg Princese Jelena 16.

A szanatóriumba csak sebészeti és nőgyógyászati betegek vétetnek fel. Ragályos betegek egyáltalában nem vétetnek fel. A szanatóriumban a műtétet Dr. Klisic operateur, az odesszai egyetem sebészeti klinikájának hosszú éveken át volt vezetője végzi. 695

„ASTRA”

szivógáz-magánjáró

a MAV. gépgyár modern eséplési üzemgépe, hasonlíthatatlanul gazdaságosan és biztosan dolgozik. 704

Néhány szivógáz-és gőzmagánjáró-készlet még szállítható.

„RECORD” ipari és kereskedelmi részv.-társ.

a MAV. gépgyárának vezérképviselője
Osijek 1., Teretna ul. 2.

Telefon 86.

Sürgőnycim: Record.

Beocsini Portlandcement

jutazsákokban kapható 706

a Szerb Szövetkezeti Bank fiókjánál (Srpska Zadružna Banka) Veliki Beeskerek.

Telefon 43 és 47.

Telefon 43. és 47.

GÉPEK

fa, bádog és fém megmunkálására, valamint

SZERSZÁMOK

transzmissziók és benzínmotorok állandóan raktáron.

Karl Jatzbacher Zagreb
Vlaška ul. 25. Telefon 4—90.
Saját Ktyarak Bécsben.
Kérjen ajánlatot!

Heller Műmalom R.-T.

RÉSZVÉNYJEGYZÉSI FELHÍVÁS.

Vállalatunknak folyó hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésén az alaptőkének

1,250.000 koronáról
4,000.000 koronára

való felemeltetése határozott el a következő feltételekkel: kibocsátatik 5500 darab 500 K névértékű új részvény, amelyekből 5000 darabot régi részvényeseink kapnak és pedig minden régi részvény két új részvény jegyzésére jogosít. Az egyiket 600 koronás áron, míg a másodikat ingyen kapják régi részvényeseink. A fennmaradó 500 darab részvény 800 K árfolyamon kerül szabad kibocsátásra.

Az elővételi jog társaságunk Kara Györgyev trgi irodájában **folyó évi május hó 6-ig** a régi részvények felmutatása mellett gyakorlandó, amelynek lejártával az elővételi jog gyakorlása megszűnik. Az elővételi jog gyakorlásával jegyzett részvények értékének 50%-a társaságunk pénztárában rögtön lefizetendő. A fennmaradó 50%-ot f. évi június hó 15-ig kell társaságunk pénztárába lefizetni.

Tekintve azt, hogy az új kibocsátású részvények ez év tiszta nyereségében részesednek, tisztelt részvényeseinknek az általuk jegyzett részvényeik után f. évi január hó 1-től 6% kamatot számítunk fel.

Veliki Beeskerek, 1922. évi április hó.

Az igazgatóság.

Oangen és Wolf-féle
szívógázmotorok

30, 50, 70 PS.

Szabadalmazott Guther-féle
malomgépek

Egy 125 PS.

hévűgőzmozgony

R. Wolf-féle szabadalom.

Eredeti amerikai sziljak, amerikai gépolajok, olajok, ágyércek, hevederek, kelyhek raktáron kaphatók:

Vilim Steiner

Zagreb, Akademički trg 4, Maličina ul. 2.

Utlevél vizumokat

külföldi konzulátusoknál napi küldőcéjráttal a legrövidebb idő alatt megszerez, podgyászbiztosításokat elvállal és utasoknak felvilágosítással szolgál

J. HANAU
cég utazói osztálya Beograd,
Čika Ljubina ul. 7.
Telefon 12-82.

Vojvodinai főügynökség: Novisadon Rajić és Lederer, Wagner-palota.

Ügynökségek: Subotica: Szmatana Lajos, Pašičeva u. 2. Tel. 131

Sombor: Gerner János, Kralja Aleksandra ulica 5.

Zombolja: Transport D. D. Tel. 55.

Vel. Kikinda: Hirschenhauser I. Tel. 48. 690

Vel. Beeskerek: Ipar és Kereskedelmi Bank, Aleksandrova u. Telefon 210.

Pančevo: Georg Viličković, Srpska ulica 7 — Topolja: Wilhelm könyvkereskedés. Tel. 16. — Vrsac: Ernst Fuchs, Pašičeva trg 4.

Eladó

SZESZFŐZDEBERENDEZÉS

a legmodernebbül felszerelve. Termelőképessége napi 16-18 hl. finomított szesz. **boros- és pálinkashordók** kifogástalan állapotban, 500 hl. űrtartalommal, valamint **kádak** 600 hl. űrtartalommal.

PATRIA szérumtermelő intézet Subotica.
Sürgőnycim: Patriaszérum. 699 Telefon: Subotica 60.

Eladó birtok.

Romániában Tógyér és Surján községek között (Módoshoz 7 km-nyire) fekvő bevetett tanyabirtok, körülbelül 150 hold, eladó és azonnal birtokba vehető. 26 hold külön parcellát képező kaszáló, a többi egy tagban fekszik és 3/4-részen egy száraz meder által van határolva. Körülbelül 20 évvel ezelőtt erdő volt, ma is van a tanya körül 380-400 tölgyfa.

Két cselédlakás, betonozott magtár, nagy ló- és külön szarvasmarhastálló, külön disznófiatató központi kifutóval. Minden cseréppel fedve.

Felszerelve 5 lóval, 14 darab szarvasmarhával; van 24 merinójuh és 45 db sertés. Kocsik, ekék, vetőgép, szerszámok stb.

Bevetve 36 hold búzával, 20 hold árpával, 24 hold zabbal, 14 hold tengerivel, 2 1/2 hold here, kert.

Eladó Módoson 600 □-öles beltelken épült két ház a város központjában. Az egyik ház 5, a másik 6 szobából áll, csukott folyosóval és összes mellékhelyiségekkel.

Közelebbit

dr. Djoka Pavlovió
ügyvédnél, Vel. Becskerek.

691

Zongoraórákat és francia nyelvelőket

ad konzervatóriumot végzett zenetanárnő. 693

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Szerb, orosz, német és francia nyelvet beszélő jogvégzett egyén bármind

irodai alkalmazást elvállal.

694

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Egy üzemben levő és jólmenő 708

körkemence

fele, 16 kamrával, horonyeserép, préselt téglák és lapos cseréptéglagyártásához való géppel felszerelve azonnal eladó. Ajánlatok kéretnek

Adler Antal téglagyára, Bégaszentgyörgy.

Egy jókarban lévő karikahajós

„Singer”-varrógép

eladó 600 dinárért. Bővebbet

a „Torontál” kiadóhivatalában

Beocsini portland,

mész, surlahomok, fedőlemez, cementlapok, sertés- és kutványuk állandóan minden mennyiségben kaphatók:

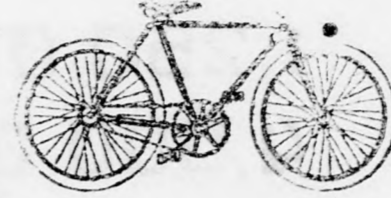
özv. Guttmann Jakabné és Fiainál V. Becskerek. :: Telefon 96.

696

Vadászok és sportkedvelők figyelmébe!

Értesitem a t. vadásztársaságokat és a sportkedvelő közönséget, hogy dusan felszerelt vadászeik-**töltények, sörétek és töltött hüvelyek** kereskedésben mindenféle számban kaphatók. Azonkívül rakettákban (tüzijátékhoz), footballokban, kerékpárgumikban, villamos zseblámpákban és sportcikkekben nagy raktár.

Egy vetítógép, dinamók és motorbiciklik azonnal eladók!

698

Berberszki Mita mehanikai szaküzlete
Veliki Becskerek, Kralja Petra trg (Pénzügyi palota).

Kérjünk mindenütt

PORTER-SÖRT.

Az eddig elállított barna-sörök legkiválóbbja.

Dungyerszky Lázár
sörgyára, Veliki Becskerek.

685

Eladó 6 hold lóhere

az idei idény tartamára, tetszés szerinti nagyságu parcellákban.
Érdeklődni lehet: 703
özv. Schmidt Jakabné
Etvesova (Magyar) utca 22. sz.

Gyönyörű mintákkal felszerelt 701

előnyömdát

nyitottam Gazdag mintaválasztékom az összes kézimunkaneműekben a lehető legdivatosabb. Szíves pártfogást kérek.
özv Kardos Lipótné. Krunska u 23

Szakképzett

vincellért

keres 680
csókai uradalom. Csóka (Torontal).

Ház eladó

697 fűszerüzlet, ital- és trafikengedéllyel.

Solunska ul. 14. sz.

Főmolnárt

keresek új berendezésű sikszítés vámmalomba. Csakis teljesen szak-képzett molnárok fizetéses ajánlatát kérem

Hengermalom Torontálterda

Kitűnő minőségű 1921-es termésk

UJ BOROK

ugyszintén egyszerű és duplánégetett törkölypálinka a legolcsóbb napiáron szerezhető be 684

MOLNÁR JAKAB

bor- és pálinkanagykereskedésében Bogorodicsina (Beldogasszony) u. 2897.

„Beograd”

szálló, étterem és kávéház
Pancsevon. a nagypiacon.

Elsőranguan átalakítva és berendezve. Kényelmes otthon, kitűnő konyha, kifogástalan kiszolgálás. Utcai kioszk, nyári szaletli és újonnan felépített udvari arena.

BRÜLL JENŐ,

a Beograd-szálló stb. tulajdonosa Pancsevon

Német importforgalom!

Miután Passauban fióküzletet nyitottunk, abban a helyzetben vagyunk, hogy vagon- és darabárúk feladását és elszállítását

Németországból Jugoszláviába

a legelőnyösebb feltételek mellett vállalhatjuk. Hetenként direkt gyűjtőforgalom Passau és Novisad között. Közelebbi felvilágosítások kaphatók a központban:

590
Bröder és Fenyő
szállítócégnei, Novisad, Zeljeznicka u. 20. Tel. 292.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek.

Ajánlunk vagontételekben

fűrészelt épületfát, zár- lécet, deszkát és lécel

minden beosztásban azonnali szállításra ab vagon Bogojevo.

Commercia D.D., Subotica. Inter 28

Kiadja Pleitz Fer. Pál.